

ONTWIKKELINGEN BEKOSTIGING PRIMAIR ONDERWIJS

versie oktober 2019

Inleiding

Onderstaand vindt u een overzicht van de voor het primair onderwijs relevante bekostigingsontwikkelingen op macroniveau. Het is een overzicht van **verwachte** aanpassingen in de bekostiging. Dit document geeft daarom een **indicatief** overzicht van de bekostigingsmutaties.

Onder aanpassingen worden zowel mutaties in prijzen (intensiveringen, bezuinigingen, compensaties) verstaan, als aanpassingen in het bekostigingsstelsel (wijzigingen in bekostigingsregels). De gegevens in dit overzicht moeten dan ook beschouwd worden als een **schatting**. Eén en ander is onderhevig aan politieke besluitvorming. Soms is ook niet duidelijk hoe één ander wordt verwerkt in regelingen c.q. financieel uitpakt voor individuele schoolbesturen. Om toch een indicatie te kunnen geven, wordt ook een overzicht gegeven van de bedragen per leerling (macrobudgetten gedeeld door het aantal leerlingen per 1 oktober 2017).

Leeswijzer

Alle aanpassingen zijn in eerste instantie (op sectorniveau) in miljoenen euro's weergegeven. Dit betreffen de aanpassingen ten opzichte van de laatst gepubliceerde regelingen. Dit noemen we het *basispad*. Vaak heeft een aanpassing ten opzichte van het basispad een structureel karakter. Als de aanpassing bijvoorbeeld € 10 mln. structureel betreft, wordt in de meerjarige reeks jaarlijks € 10 mln. opgenomen. Dit betekent niet dat er ieder jaar € 10 mln. extra bij komt, maar dat er structureel € 10 mln. bijkomt ten opzichte van het basispad

Gehanteerde regelingen

In dit document wordt voor de personele en materiële lumpsumbekostiging uitgegaan van de volgende regelingen:

- a. de tweede regeling bekostiging personeel **2019/2020** van **10 oktober 2019**
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-57499.html>
- b. de regeling vaststelling programma's van eisen voor de materiële instandhouding **2020** van **25 september 2019**
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-54802.html>

Zodra deze regelingen door OCW worden aangepast, zal er ook een nieuwe versie van dit overzicht gepubliceerd worden.

Aanpassingen ten opzichte van het vorige overzicht (september 2018)

- De tweede regeling bekostiging personeel van 2018/2019, 12 september 2018,
- De regeling vaststelling programma's van eisen voor de materiële instandhouding 2019 van 24 september 2018

2. Verwachte ontwikkelingen bekostiging op sectorniveau (in mln. €)

Verwachte ontwikkelingen personele bekostiging (schooljaar)	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
1 Ophoging bekostiging i.v.m. Convenant Leerkracht 2008	-	-	-	-	-	-
2 Bestuursakkoord 2014 (eindevaluatie in 2020)	-	-	-	2	4	4
3 Regeerakkoord 2017: aanpak werkdruk, aanpassing vanaf 19/20	-	-	-	97	97	97
4 Indexatie personele bekostiging (o.g.v. referentiesystematiek 2020 e.v.)	pm	pm	pm	pm	pm	pm
totaal	-	-	-	99	100	100

Verwachte ontwikkelingen materiële bekostiging (kalenderjaar)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5 Prijsbijstelling MI	15	30	45	60	75	90
totaal	15	30	45	60	75	90

3. Verwachte ontwikkelingen bekostiging als een bedrag per leerling

aantal lln per 1-10-2019 (in mln.): 1,50

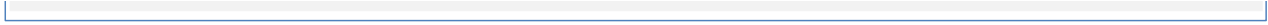
In onderstaande overzicht wordt een **indicatie** gegeven van het effect van bovenstaande bedragen, door deze om te rekenen naar een bedrag per leerling.

Verwachte ontwikkelingen personele bekostiging	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
1 Ophoging bekostiging i.v.m. Convenant Leerkracht 2008	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
2 Bestuursakkoord 2014 (eindevaluatie in 2020)	€ -	€ -	€ -	€ 1	€ 2	€ 2
3 Regeerakkoord 2017: aanpak werkdruk, aanpassing vanaf 19/20	€ -	€ -	€ -	€ 64	€ 64	€ 64
4 Indexatie personele bekostiging (o.g.v. referentiesystematiek 2020 e.v.)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1
totaal	€ -	€ -	€ -	€ 65,65	€ 66,65	€ 67,65

Verwachte ontwikkelingen materiële bekostiging	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5 Prijsbijstelling MI	€ 10	€ 20	€ 30	€ 40	€ 50	€ 60
totaal	€ 10,00	€ 20,00	€ 29,99	€ 39,99	€ 49,99	€ 59,99

4. Ontwikkeling GPL in Regelingen Bekostiging Personeel

<i>Regeling bekostiging personeel</i>		<i>GPL LEERKRACHT</i>		<i>GPL DIRECTIE</i>		<i>GPL OOP</i>	
2019-2020	2e voorlopige regeling	€ 69.609,98	0,96%	€ 84.920,95	0,91%	€ 41.748,17	0,91%
2018-2019	3e definitieve regeling	€ 68.946,71	4,66%	€ 84.154,30	3,12%	€ 41.371,28	3,12%
2017-2018	3e definitieve regeling	€ 65.875,59	4,98%	€ 81.604,96	2,40%	€ 40.117,99	2,40%
2016-2017	3e definitieve regeling	€ 62.748,71	2,97%	€ 79.693,90	2,48%	€ 39.178,49	2,48%
2015-2016	3e definitieve regeling	€ 60.939,22	3,95%	€ 77.765,32	3,32%	€ 38.230,38	3,68%
2014-2015	3e definitieve regeling	€ 58.624,72	1,32%	€ 75.268,66	0,36%	€ 36.874,15	1,05%
2013-2014	3e definitieve regeling	€ 57.859,81	0,30%	€ 74.997,92	3,27%	€ 36.490,99	0,26%
2012-2013	3e definitieve regeling	€ 57.689,43	-0,28%	€ 72.625,92	0,12%	€ 36.397,09	-0,59%
2011-2012	3e definitieve regeling	€ 57.851,61	1,18%	€ 72.539,60	1,25%	€ 36.613,48	0,90%
2010-2011	3e definitieve regeling	€ 57.178,62		€ 71.646,17		€ 36.286,90	
Totale stijging t.o.v. 2010-2011			21,7%		18,5%		15,1%
Gemiddelde stijging t.o.v. 2010-2011			2,4%		2,1%		1,7%

5. Toelichting per onderwerp

1. Met het Actieplan Leerkracht (APL) zijn een aantal maatregelen afgesproken voor het verbeteren van de salariering en het carrièreperspectief voor zowel onderwijzend personeel als (adjunct) directeuren. In 2009 is het beschikbare bedrag voor het actieplan leerkracht verhoogd met € 75 mln (vanuit referentiesystematiek). In totaal is voor het PO op termijn ca. € 390 mln. beschikbaar voor inkorting carrièrelijnen, schaaluitloopbedrag en de functiemix. De de CAO 2018 zijn er nieuwe afspraken gemaakt ten aanzien van het budget dat via APL beschikbaar kwam voor de functiemix. Hiermee zijn de functiemixpercentages komen te vervallen

2. Bekostiging bestuursakkoord 2014: per 2018/2019 is het volledige bedrag verwerkt in de bekostiging, dat op grond van het bestuursakkoord via lumpsum en prestatiebox zou worden verstrekt. Het bedrag zal nu alleen jaarlijks worden opgehoogd met de indexatie van de personele bekostiging. De eindevaluatie is in 2020.

3. Regeerakkoord 2017

In de P&A-bekostiging is een bedrag opgenomen voor de aanpak van werkdruk van €155,55 per leerling vanaf schooljaar 2018/2019. Op 6 maart 2019 besloot het kabinet om het geld voor het terugdringen van werkdruk eerder beschikbaar te stellen. Vanaf schooljaar 2019/2020 tot en met 2022/2023 is daarmee ruim € 333 miljoen beschikbaar. Voor schooljaar 2019/2020 komt dit neer op € 220,08 per leerling. De afspraken rondom het werkdrukakkoord voorzien er in dat na een tussenevaluatie en politieke besluitvorming in 2020, het budget voor aanpak werkdruk per 1 augustus 2023 structureel toeneemt naar €430 miljoen. Hiermee stijgt het bedrag per leerling vanaf het schooljaar 2023/2024 naar ongeveer €285 per leerling. In de toolbox staat een model dat het budget op schoolniveau berekent voor de aanpak werkdruk in het schooljaar 2019/2020 en gehanteerd kan worden voor het bestedingsplan (zie: <https://www.poraad.nl/ledenondersteuning/toolboxen/financien-werkgeverszaken/model-extra-middelen-aanpak-werkdruk-2019>).

4. De personele bekostiging wordt jaarlijks geïndexeerd op grond van de 'referentiesystematiek'. Deze systematiek vertaalt de ontwikkeling van arbeidskosten in de marktsector door naar de overheidssector. De marktsector is dus het referentiepunt: stijgen/dalen de arbeidskosten in de marktsector, dan stijgt/daalt de compensatie voor de ontwikkeling van de arbeidskosten. Deze indexering van de personele bekostiging wordt toegekend op kalenderjaarbasis en verdeeld over twee schooljaren. De compensatie voor 2019 heeft consequenties voor de bekostiging 2018-2019 (7 maanden: januari – juli 2019) en 2019-2020 (5 maanden: augustus - december 2019). Zie ook: <https://www.poraad.nl/themas/financien/bekostiging/indexering-lumpsum>
Voor de begroting kan ervan worden uitgegaan, dat de ophogingen van de lonen en de toename van de pensioenkosten volledig gecompenseerd worden vanuit de indexering van de personele bekostiging (zie ook: <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/wat-betekent-schatting-pensioenpremie-2019-voor-de-begroting-2019>).

5. Prijsbijstelling MI 2020 e.v.: Op basis van de gemiddelde prijsbijstelling van de materiele instandhouding over de afgelopen jaren, wordt de jaarlijkse ophoging geschat op €15 miljoen euro (ca. 1,5% stijging MI per jaar). De daadwerkelijke indexering wordt vastgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de netto materiële overheidsconsumptie (imoc). Zie:

6. Overige (toekomstige) aanpassingen in de bekostigingssystematiek

Herziening gewichtenregeling

Per 1 augustus 2019/2020 is de gewichtenbekostiging herzien (zie ook: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/04/26/kamerbrief-nieuwe-verdeling-middelen-onderwijskansenbeleid-scholen-en-gemeenten>). Deze herziening leidt tot herverdeelde effecten. In de toolbox staat een model waarmee u inzicht krijgt in de mogelijke effecten van deze wijziging per schoolbestuur en per school (zie: <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/bekijk-wat-nieuw-onderwijsachterstandenbeleid-betekent-voor-uw-bestuur>). De herziening van de gewichtenregeling gaat gepaard met een overgangsregeling van drie jaar.

Vereenvoudiging van de bekostiging

De bekostiging wordt met ingang van kalenderjaar 2023 met enkele maatregelen vereenvoudigd, met name gericht op het terugbrengen van de complexiteit in de bekostiging, waarbij de herverdeelde effecten relatief beperkt zijn. Doel is om zoveel mogelijk te komen tot een vast bedrag per school (brin) en een bedrag per leerling. Het gaat om de volgende maatregelen:

1. Het afschaffen van de gemiddelde gewogen leeftijd (GGL).
2. Geen verschil tussen het bedrag per leerling in onderbouw en bovenbouw.
3. De (groepsafhankelijke) materiële bekostiging omvormen tot één vaste voet plus een bedrag per leerling.
4. De personele bekostiging van schooljaar naar kalenderjaar, waarbij de teldatum wordt verplaatst van 1 oktober naar 1 februari (t - 11 maanden).

Er zal een overgangsregeling komen, zodat de herverdeelde effecten in drie jaar kunnen worden opgevangen.

De groeibekostiging zal worden aangepast. Deze is dan voornamelijk nog beschikbaar voor nieuwe en/of snel groeiende scholen/besturen.

Zie de 10 vragen over de vereenvoudiging: <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/tien-vragen-over-het-vereenvoudigen-van-de-bekostiging>

Zie ook het model: Indicatie effecten vereenvoudiging bekostiging (https://www.poraad.nl/system/files/themas/financien/181115_indicatie_effecten_vereenvoudiging_bekostiging.xlsm)